

Postbus 9657
5602 LR Eindhoven

Aan Het College van Burgemeester ne Wethouders van de gemeente Eindhoven
Postbus 90150
5600RB Eindhoven

Eindhoven, 17 september 2020

Onderwerp : Verdichtingsvisie

Geacht college,

De Henri van Abbe Stichting heeft kennis kunnen nemen van de verdichtingsvisie,
Gaarne willen wij daarover onze mening kenbaar maken in onze reactie op de
verdichtingsvisie, die als bijlage als toegevoegd.

Hoogachtend ,

W.S.Seuren, voorzitter

G.R. Peppelenbos, secretaris

Bijlage: reactie op verdichtingsvisie

De Henri van Abbe Stichting heeft ten doel: de bevordering, bescherming en instandhouding van die zaken, die naar het oordeel van het stichtingsbestuur in het belang van de cultuurhistorie, de architectuurhistorische waarde of hun schoonheid voor de toekomst dienen te worden bewaard, in het bijzonder vanuit het oogpunt van de monumentenzorg. De Stichting is actief binnen de gemeentegrenzen van Eindhoven en in de gemeenten van de regio Zuidoost-Brabant.

Postbus 9657
5602 LR Eindhoven

Aan : de Raad van de gemeente Eindhoven
Postbus 90150
5600RB Eindhoven

Eindhoven, 17 september 2020

Onderwerp : verdichtingsvisie

Geachte dames en heren,

De Henri van Abbe Stichting heeft kennis kunnen nemen van de verdichtingsvisie van de gemeente en gaarne willen wij door middel van bijgevoegde notitie onze reactie op deze visie aan u kenbaar maken. Uiteraard nemen wij aan, dat u hieraan uw gewaardeerde aandacht zult besteden..

Hoogachtend ,

W.S.Seuren, voorzitter

G.R.Peppelenbos, secretaris

Bijlage : reactie Henri van Abbe Stichting op verdichtingsvisie

De Henri van Abbe Stichting heeft ten doel: de bevordering, bescherming en instandhouding van die zaken, die naar het oordeel van het stichtingsbestuur in het belang van de cultuurhistorie, de architectuurhistorische waarde of hun schoonheid voor de toekomst dienen te worden bewaard, in het bijzonder vanuit het oogpunt van de monumentenzorg. De Stichting is actief binnen de gemeentegrenzen van Eindhoven en in de gemeenten van de regio Zuidoost-Brabant.

Reactie Henri van Abbestichting op de concept-verdichtingsvisie Binnenstad

Begin september 2020 bereikte ons de Concept-verdichtingsstudie Binnenstad, waarin het gemeentebestuur de ontwikkeling van de Eindhovense (vergrote) binnenstad in de komende decennia schetst. Daarbij worden op verschillende deelgebieden uitgangspunten en randvoorwaarden geschetst.

Daarnaast ontvingen wij een aantal stukken dat daar, direct of indirect, mee samenhangt. In totaal een indrukwekkend pakket, dat we in de korte tijd die we hadden niet geheel en in samenhang hebben kunnen doorgronden, maar dat ons wel een beeld geeft van de richting waarin we als stad kunnen ontwikkelen.

Het betreft de volgende stukken:

- Concept-verdichtingsstudie; 2 september 2020
- Brief Antwoord Verdichtingsvisie Binnenstad Belangenorganisaties; 1 september 2020
- Ontwikkelperspectief 2040 Centrum Eindhoven; april 2020
- Advies van de raad voor Woonprogramma.

Daarnaast hebben we kennis genomen van de reactie van de Stichting Bescherming Wederopbouw Erfgoed Eindhoven (SBWE) op de concept-verdichtingsvisie. Aangezien zij vanuit een vergelijkbaar perspectief naar de ontwikkelingen kijken, zal het geen verbazing wekken dat wij in grote lijnen ook dezelfde mening zijn toegedaan. Om niet teveel in herhalingen te vervallen, er wordt al genoeg tekst geproduceerd, beperken we ons hier tot aanvullingen en een enkele nuancering.

a. Blijdschap

Al jaren stellen wij vragen over de consequenties van (postzegel)plannen voor de herkenbaarheid, voor de mobiliteit, de leefbaarheid en de inclusiviteit van de stad. Nu lijken veel van deze aspecten bij elkaar te komen en in een zekere samenhang te zijn bekeken. Het verheugt ons zeer dat er eindelijk een samenhangende visie wordt gepresenteerd, waarbij vanuit verschillende disciplines en aandachtsgebieden input is geleverd. Ook de wijze waarop de erfgoedcomponent een plaats heeft gekregen binnen de visie geeft het gevoel gehoord te worden en stemt ons optimistisch. Dank daarvoor en laten we vooral op deze weg verder gaan.

b. Zorg

Natuurlijk zijn we nog in afwachting van definitieve besluitvorming over de thans voorliggende stukken, maar mochten deze in samenhang worden vastgesteld dan willen wij toch alvast onze zorg uitspreken over de prioritering die in de toekomst plaats gaat vinden. Het is één ding om de juiste intenties te formuleren. Daarna is het de kunst om al die intenties in de praktijk waar te maken. Wij horen de ontwikkelaars al klagen en vrezen dan ook dat niet op elke locatie alle wensen gerealiseerd gaan worden¹. Om per saldo aan alle aspecten voldoende recht te doen, moet dit bewaakt worden. Wij bepleiten een systeem (denk bijvoorbeeld aan zoiets als het actuele Corona-dashboard) om de stand van zaken actueel in beeld te hebben en waar nodig bij te kunnen sturen. Onnodig te zeggen dat de afwegingen in een open en transparant proces dienen te gebeuren.

c. Moed

Vooraf uit het Ontwikkelperspectief 2040 blijkt duidelijk dat een aantal zaken voorwaardelijk zijn om de gewenste verdichting van de binnenstad te kunnen realiseren. Uit de stresstests in het

¹Een duidelijk voorbeeld van zo'n afweging zien we bij het bouwplan van Lichthoven fase 2, The Edge. Waar wordt gepleit voor het versterken van de (Super)Dommel, wordt hier een toren veel te dicht op de Dommel geaccepteerd, terwijl hier ook een enorme kans ligt om de ecologische zone te versterken.

Ontwikkelperspectief blijkt duidelijk dat de voorgestelde verdichting alleen tot een leefbare stad kan leiden als op de verschillende aspecten concrete vorderingen gemaakt worden. Hiertoe wordt een praktische fasering voorgesteld.

Voor een deel betreft dit grote infrastructurele werken, zoals voor het waarborgen van de mobiliteit of het realiseren van robuuste groenstructuren. Wij vragen de politieke moed om daar met voorrang in te investeren. Dat wil dus zeggen dat niet afgewacht kan worden tot een eventueel fonds met voldoende middelen is gevuld door de verschillende ontwikkelaars.

d. Aanvullingen en nuancering

Zoals gezegd onderschrijven wij in grote lijnen de reactie van de SBWE. Hoewel wij iets genuanceerder denken over de waarde van het huidige stadhuisplein en het pleidooi voor een bestemmingsplan-juridische bescherming daarvan niet onderschrijven, sluiten wij ons aan bij hun reactie.

Aanvullend willen we nog het volgende onder uw aandacht brengen. Voor de overzichtelijkheid nummeren we door op de bijdrage van de SBWE.

28. De uitgangspunten ten aanzien van erfgoed (§3.1 van de visie) zijn uitstekend verwoord. De wenselijkheid om monumentale en cultuurhistorisch waardevolle panden een kwalitatieve impuls te geven zal enorm aan kracht winnen als hieraan een instrumentarium wordt gekoppeld.

29. In de visie worden bepaalde ontwikkelingen toegestaan onder voorwaarde van supervisie of van afstemming met de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit of een gemeentelijk erfgoeddeskundige. Niet alles is vantevoren in regels vast te leggen. Het is dus goed om dit soort voorwaarden op te nemen. Wel bepleiten we een eenduidige en transparante toetsing, waarbij we als erfgoedstichtingen een opbouwende rol menen te kunnen spelen.

30. De uitzonderingspositie voor de Bergen Noord (§3.3) onderschrijven wij. De Willemstraat beoordelen we echter bovenal als een stadsstraat, waar het regiem van de rest van de binnenstad zou mogen gelden. Dat wil zeggen: monumentale panden als bestaand; overige panden onder voorwaarden tot 17,5 meter.

31. Wel achten we de toegestane bebouwingshoogte van 12,5m op de binnenterreinen in de Bergen-Noord voor veel binnenterreinen te hoog. Wij zien meer in het aanhouden van de 10,5m die ook aan de straten wordt aangehouden, met een afwijkingsmogelijkheid naar 12,5m, indien dit aantoonbaar leidt tot een beter plan².

32. Eenzelfde soort regeling kunnen we ons ook voorstellen voor de binnenterreinen in de binnenstad (SBWE, punt 26) en rondom het Stadhuisplein (SBWE, punt 7).

33. Mobiliteit (hoofdstuk 6) is meer dan het parkeren van auto's en/of fietsen. Op projectniveau vragen we nadrukkelijk aandacht voor het almaar toenemende serviceverkeer. Denk daarbij aan taxi's, verhuurwagens, busjes van (onderhouds)bedrijven en bezorgdiensten. Er moet rekening gehouden worden met ruimte waar deze voor kortere of langere tijd kunnen staan.

² Voorwaardelijk is een transparant en openbaar proces waarbij ook de buurt en andere belanghebbenden betrokken zijn.

34. Parkeren op maaiveld wordt in de binnenstad terecht onwenselijk geacht. Wij zouden hetzelfde graag gesteld zien voor parkeren aan de gevel op de begane grond. De plaatjes suggereren weliswaar niet dat dit kan, maar een expliciete vermelding is op zijn plaats³

35. De hoofdstukken 4, 5 en 6, respectievelijk groen, duurzaamheid en mobiliteit zijn sowieso nogal mager, als niet ook de inhoud van het Ontwikkelperspectief wordt meegenomen. Wij pleiten er dan ook voor om deze stukken tegelijkertijd en in samenhang te beoordelen, te behandelen en vast te stellen.

e. Tenslotte

We zijn blij dat er een samenhangende visie ligt, zoals verwoord in de diverse stukken. We verheugen ons op het politieke debat dat gaat volgen en staan klaar om de diverse uitwerkingen op de voet te volgen.

Het geeft toegevoegde waarde om in een vroeg stadium de expertise van onze erfgoedstichtingen en een Trefpunt Groen in te zetten. Zo kunnen in samenspraak gedragen uitwerkingsplannen én een goed functionerend instrumentarium tot stand komen. Wij zijn bereid ons daarvoor in te zetten.

Eindhoven, 16 september 2020
Henri van Abbestichting

³ Zie het recent gerealiseerde plan aan de PC Hooftlaan, waar de plint is gevuld met auto's.